



# LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

A BOCA TENCADA....



Vaja que 'n aquet temps es un gust ser periodista.

## IDIVUYT ANYS!

«No sabemos porque, hoy 28 de noviembre, nos encontramos de buen humor, como si entreviéramos que no han de ser eternas las desventuras de la patria; como si algo se nos apareciese en el horizonte, capaz de ser un remedio á aquellos males, una solución á tantas dificultades y problemas como la revolución ha planteado.»

(*La Epoca*, 28 de noviembre.)

Lo dia 28 de Novembre lo fill de la sèva mare, lo vástago de la família dígali H, vá fer divuyt anys. Veus'quí esplicada l'alegría de *La Epoca*, destinada á fer época, ja que es una cosa tant estranya com un alfonsí liberal y un carlí honrat, lo bon humor de un periódich tant serio.

Pero ja se vé! Qui no s'alegra al pensar que l'noy de las escrófulas ja te divuyt anys?.. ¡Divuyt anys! Ha pogut triunfar sobre l'raquitisme hereditat dels vics dels seus pares, y no triunfará també del raquitisme de la nació espanyola?

¡Divuyt anys! Alegreuvos espanyols! L'any que ve podréu contar ab un soldat mes en lo cupo de la reserva.... Pero no us alegréu tant depressa, que no l'héu de veure pas entre las filas del exèrcit que avants que tot combat per l'honra y la vergonya de la patria, ja que may pot gastarne qui no'n té.

Aquest noy que als 28 del mes passat vá fer divuyt anys, no espera sino que l'seu cusi lo noy Tercer, cansat de fe l'ximplet per Navarra y las Vascongadas, l'hi deixi una mica de lloch, pera venir á honrar á Espanya, continuantne sus empresas.

Sí: sus pretensions no poden menos d' acabar en punta: la bayoneta, l'sabre, la llansa... Veus'quí 'ls medis persuassius que 'ns prepara l'rendre colegial de Viena! veus'quí lo que posa de bon humor, als que crehuen que no han de ser eternas las desventuras de la patria! (1)

\*\*

Y no dihem això per dirho, no 'u dihem de primer antúvio: nos autorisa la rahó natural, y la convicció íntima de que es molt certa, aquella valenta estrofa de un poeta revolucionari de Setembre:

«Los reyes destronados á balazos  
velverán á reynar;  
mas los reyes echados á escobazos  
no reynarán jamás.»

A cops d'escombra va sortir d'Espanya la dinastía borbónica y lo que d'una casa 's tréu ab l'escombra, vá á parar al fener.

La pols y las tranyinas vingan de la casa de un pobre jornaler, surtin dels suatuosos salons de la noblesa, son sempre trenyinas y pols, de las quals se'n encarrega l'carro de las escombraries.

Los Borbons corromputs, ingratis y venjatius no poden tornar á Espanya, sino l'dia en que l'poble espanyol siga mes corromput encare de lo que ells ne foren: y serne tant com ells ja es impossible.

No: may tornarán á Espanya ab lo bon grat dels espanyols. La llibertat que desitjém, aquesta llibertat que tanta sanch nos costa, podrá donarnos dias de desventura; vingan enhorabona!

Preferim això, al espectacle vergonyós de un trono degenerat, ofegantnos ab sus odiosas tiranías y envergonyintnos cada dia ab sus torpes liviaudats. Preferim lluytar com are, sis anys seguits, sense trobar lo centro de gravetat en que l'ordre y la llibertat s'agermanin y veure trossejadas nostras mes intimas esperansas y destrossarnos mütuament en perpetua discordia y viure, en fi, la vida de la lluya y del afany, á morir vivint, baix la fèrula dels destronats de Setembre.

Això d'are es un aprenantatje difícil: son las primeras caygudas del nen, que corra sens caminadrs: la restauració borbónica fora l'

(1) Patria, en lo sentit mes vulgar de la paraula: lleixin panxa.

restabliment de una tutela sols comparable ab la paternitat de Saturno, que devorava als seus fills.

Si plé de desventuras y de desgracias, net está l'poble del llot de la infamia, desde que unànim s'aixecá contra 'ls Borbons. Net está l'poble, y no tornará á embrutarse.

\*\*

Comprenen are 'ls homes que l'dia 28 de Novembre d' aquestany estavan de bon humor, perque havem dit que las pretensions del colegial de Viena acababan en punxa?

Aquest odi que s'exhala del cor de tots los espanyols honrats, odi que no poden amortigar sus actuals desventuras, té de pesar forsolament sobre la familia H com un estigma de foche.

Y al contemplar desde son desterro la rebeldia de una nació impenitent, que treca ab titánica audacia l'arbre secular de la tradició, mes que la concupiscencia y la luxuria de reynar, dehuen sentir la formigor de la venjansa.

Una venjansa borbónica! Ah! lo poble la pressent: concebirla no pot. La pressent, recordantse de Fernando VII donant als defensors de son trono, la forca com a premi mes elevat: la pressent perque encare viu Isabel II, la tendre noyeta salvada pels liberals del naufragi de una guerra civil mes sangrenta encare que l'actual, que 'ls doná per paga la mort ó lo desterro: la pressent perque calcula que una rassa de llops no pot engendrar ovellas.

Si aquests son no mes los fruys de la ingratitude, qué serian los fruys de la venjansa?

\*\*

Estigan donchs de tot lo bon humor que vulgan los homes de la *Epoca*; pero llansin una mirada sobre l'passat y ponderin los sentiments del poble espanyol, si desitjan torná a posarse serios.

Y pensin que l'ventivuyt de Novembre no té per l'inmensa majoria de la nació mes que un significat.

Si en tal dia d'enguany lo fill de sa mare ha fet 18 anys, en tal dia del any que ve, si no 's mor avants, ne fará 19, y bon profit l'hi fassan.

## ESQUELLOTS.

Los bisbes de Fransa ordenan rogativas públicas als seus rabadans espirituals, ab motiu de la proxima reunio de l'Asamblea.

Las rogativas públicas no tenen lloch, sino quan sobrevé sobre l'país una d'aquellas calamitats generals mes espantosas.

Es, donchs, la primera vegada del mon qu'estich conforme ab l'opinió de un bisbe: sí, l'Asamblea de Versalles es una de las majors calamitats que pesan sobre la Fransa.

A Manila hi ha hagut terribles tremolars de terra.

A Filipinas soLEN anarhi 'ls empleats mes pèrdis, y tornarne 'ls mes opulents.

Qui sab, donchs, si aquets tremolars, reconeixen per causa l'temor de una nova fornada d'empleats!

Son tant susceptibles aquellas islas!

Los carlins tractavan de sitià á Morella.

Pero hi vá en Villacampa y 'ls dona una espolsada qu'encare bufan.

Els tractavan de posar siti á la plassa, y molts d'ells van lograrho, quedantse al siti.

Oh! 'ls carlins! Quan s'empenyen en una cosa...

Un dels oficials carlistas presentats á Irun, al parlarli del estat dels seus, deya:

«Ja no podèm mes, ja no tenim confiança en la causa de D. Carles: los geses nos venen ó 'ns fan traició: los generals nos abandonan ab lo rey al davant.

«Quan lo de Oyarzun ahont me trobava, lo rey va fugir mes depressa que una llebra.»

Tant depressa dirémos nosaltres que hi há qui assegura que doblegaba tant la cama que fins vá clavarse una espuela á l'anca.

Ab lo cabecilla Gamundi hi vá un tal brigadier Boch.

En lo gran drama de la guerra civil actual poden los fets ser de tragedia: en quan als noms si que ben bé son de sainete.

*Tratali! trataté!*: D'ordre del comandant militar de aquesta plassa de Santistéban, en nom del rey se fa saber: que queda prohibit parlar de la gran victoria que han alcansat los reals exèrcits frente á la plassa d'Irun. Los contraventors d'aquesta ordre serán passats per las armas incontinent previa sumaria execucoria.

Aquet pregó es rigurosament històrich.

Los lectors: — Y vaja que 'ns diu l'*Esquella* de aquestas manifestacions dels estudiants? Son políticas? Y si 'n son, en quin sentit? Son alfonsinas? Son federais? Van dirigidas exclusivament contra l'últim decret que merma l'antiga llibertat d'ensenyança? Son una causa de desordre promoguda pels carcundas? Veyám, espliquinse.

Senyors: dihem nosaltres: en boca tancada no hi entran moscas: *al buen collar, llaman Sancho*, y cada paraula avuy dia pot costarnos un grapat de rals.

Així donchs, parlant dels estudiants, los hi dirémos no mes, que ab llibertat ó sense llibertat d'ensenyança, son molt mes felissos que nosaltres: ells poden fer *campaña* sempre que voleu, y nosaltres la tenim suspesa.

## A CABRINETY.

### SONET.

Com era inseparable de la gleva  
l'esclau en sigles de fatal memòria,  
així es inseparable de la glòria  
*John Cabrinety!* la memòria téva.

Si l'negarte una crèu pensa que t' lleva  
tal volta algú la heroica execucoria,  
protesta á presumció tant ilusoria  
tot noble pit un monument t'eleva.

No s'irritin tas cendras veneradas  
á l'agravi ab que avuy se't galardona:  
mira avants d'hont te venen los menypréus.

Tas proeses l'història té grabadas,  
la gratitud del poble es ta corona,  
ton nom es inmortal... A què les crèus?...

TARAVILLA.

L'intrepit Despujol, un del geses qu'en l'actual campanya té mes caràcter d'hèroe legendari: ell que á un valor estremat, reuneix una instrucció sólida y una educació fina y simpàtica: qu'és guerrero y artista á la vegada: que fins ha merescut que 'ls pobles carlins del districte ahont opera l'hi digan *lo Cabrera liberal*, acaba d'ensajar un nou mètode d'acabar ab los carlins.

A quaranta presoners que tenia en son poder....

¿Va fuserllarlos potser? dirán alguns carlins admiradors del sistema Savalls?

Donchs nó: vá regalarlos un unsa d'or á cada un, de la seva butxaca.

Temém que si vá fentho així, tots los carlins se deixin amarrar.

A nosaltres, francament... per què negarlo? Mes qu'això, moltissim mes nos agradaan cops, com lo de Villafranca del Cid.

A Olesa una partida de lladres deté lo tren que l'dimecres venia de Madrid: resultat 14 mil duros fora de las butxacas dels pastjers y 60 relotges de menos y altres 12 mil duros fora de las caixas de l'empresa.

Aquells lladres duyan boina.

L'altre dia va un senyor á un estanch: compra un gran número de sellos, fá tancar-se'l

dintre de una carpeta, que duya á la mà. Al anar per pagarlos, s'escorcolla y diu que s'ha deixat lo porta-menedas á casa. Mentre vá á buscarlo deixa a'l carpeta per penyora. Pasa un' hora, passan du'as: l' estanqué per últim se decideix á obrirlo. «Qué hi havia á dintre? una caricatura del Tero. Tot buscant lo porta-menedas lo socio havia verificat un sorprendent escamoteig.

De modo que per robar, boina: per estafar, caricatura del Tero; per fer mal al próxim qualsevol trasto de carlí: al temps que hem arribat no hi ha mes remey.

Los carlins miravan d' apoderarse novament del Mont de Sant Marcial, que s'està fortificant pèl nostre compte.

Un sol batalló de *micalets* bastá per retxas-sa's ab la punta de la bayoneta.

Jo no sé, pobres carlins, aquets *micalets* los donan de tant en tant uns *miquels* tant grossos!...

#### CONSELLS.

Llegia 'l Tero 'l Quijote per apendre l' espanyol, com bò es lo llibre y ell burro, tot seguit l' hi agafa son: encare los ulls no tanca ja etjega terribles ronchs, y encare los ronchs no etjega somnia de bò y millor.

Transformat en Sanxo Panxa, sentne 'l Quijote un rector dels que van á las partidas mes prim y lleig que un nyinyol, escolta com l' aconsella ab caballerescs fervor, badantne dos pams de boca, dos pams de boca ó de fora.

«Escolta don Carlos Panxa, lo que vaig á dirte jo: en la conquesta que intentas vèshi sempre ab peus de plom, que avants que al cap, en los peus tenir lo plom es millor.

»Rey que 'l fallan no fá basa: per fallá 'l basta un trumfot: per fallarte á tú D. Carlos, qualsevol soldat es bò.

»Espasas are son trumfos passa, si no tens bon joch, que mes val perdre alguns *tantos* que no rebre'n pochs ni molts.

»Tip estich de jugá al solo y no he olvidat un sol jorn: si al solo queres jugar de passar, no t' cansis, no.

»Val molt mes que 't digan timít, que no pas que 't digan mort: no valdrian tas absoltas lo que are ab tú guanyem tots.

»No es que l' isla Barataria tingas de deixar per xo: per tot arriéu se vá á Roma, y home previngut val dos.

»Entretente are com are ab honestas diversions: als tèus enemichs fusella qu' es espectable molt bò, sigas de totas las donas dels qui 't defensan, espòs, fesne dels convents serrallos fesne serrallos devots y fes que Senyor le digan *las esposas del Senyor*.

Menja sempre á dugas barras llus y bò y bou y turrons, y pensant que 'l mon conquista qui no té vergonya al mon, regalat com un tocino, esperar lo dia pots en que 'ls que avuy te combaten de vellesa s' hajan mort.

»I Oh Carlitos Panxa, á l' era no hi vajas sino vols pòls: fuig sempre de las batallas, no vulga fruya ab pinyol: si ab un dia no 's triomfa pot ferse ab un sige ó dos: lo gran què es viure de gorra quan de corona no 's pot.

»Aixó 't diu un qu' es teólech teólech y filosop, sabi en gramàtica parda

y trabucaire famós, que sab béure vi ab lo calse com aygúardent ab lo bòt, y 'l cel conqueristar desitja cansat de coneixe 'l mon.»

En aixó 'l Tero 's desperta fá un badall, després de un ronch, s'estira, y 'l cap gratantse, s'ajeu del altre cantó.

P. K.

#### SANS.

«Quin es lo sant mes bò per un quadro?—Sant March.

«Y 'l Sant mes bolero?—Sant Pasqual Baylon.

«Y 'l Sant de menos societat?—Sant Silvestre.

«Y 'l Sant que may será 'l primer en lo cel?—Sant Segon.

«Y 'l Sant patró dels catalanistes qu' escriuen ab es:—Sant Hermetes.

«Y 'l Sant mes carlí?—Sant Llop.

«Y 'l Sant que's menja als altres sants?—Sant Joseph de Cala-sants.

«Y 'l Sant mes barato?—Sant Pere Regalat.

#### DUGAS BEATAS:

—Ay, ay! Senyora Encarnació, d' hont surt are ab lo vestit tot plé de frares?

—Ay jalabat siga Déu! potser sí que per un miracle del Senyor, tinch sota del vestit tota una comunitat religiosa.

—Nò, nò, Senyora Encarnació, parlo de que 'l porta plé d' arrugas.

#### FABULETA.

De la Ratera 'l Guerro un dematí per no saber que fer vá tallá un pí; y en Nas-rataf per no saber que fe devorá ab llana y tot un pobre bé.

Després d' això, estimats lectors diréu:

—*De bestia senyalada liure 'ns Déu.*

E. X.

Lo Shah de Persia ha publicat un llibre, espliquant lo seu viatje per Europa.

Es un escrit es tant manso y conté unas observacions tant infantils, que 'l mes trist xicotet dels que venen mistos pèl carrer, seria bò per Shah de Persia.

Vaji una mostra del llibre. Parlant de l' Exposició de Albert-Hall, en Lòndres, diu:

«Vaig veure un quadro d' un burro y vaig preguntar:—Quan val?

Llegí lo prèu lo director y digué:—Cent lliuras esterlinas.—Aixó equival á 250 tomans de Persia.

Jo vaig dir:—Lo prèu de un burro viu es ab prou travalls de cinc lliuras i cóm es donchs que es tant car un ourro pintat?

Respongué 'l director:—Perque no costa res de mantenir, y no menja palla ni civada.

Y jo vaig dir:—Si no costa res de mantenir, en cambi tampoch serveix pera traballar, ni muntar. Y varem riure d' allò més.

Lo Shah no parla en lo llibre de quan val un rey pintat y un rey de debò.

Ocupantse de la dona del Emperador de Russia y de son viatje á Inglaterra, ahont hi ha estat sempre costipada, diu un periódich:

«La Czrina es una planta delicada que sols en estufa pot passar l'hivern.

De modo que tots los reys son aixís, poch mes ó menos.

Una petita diferencia hi han obstant, y es que mentres uns viulen en estufa, 'ls altres viulen en un estufat continuo.

Tot es questió de llenya.

Un párrafo i instructiu, extret de una correspondencia de Paris que publica 'l Brusi.

Se tracta del efecte que produhiren entre 'ls monàrquichs, las eleccions municipals guanyadas en França, en sa gran majoria pèls republicans.

«Lo govern, diu, no està menos impresionat que 'ls conservadors. S' asegura que'l Mariscal Mac-Mahon després de retxassar l'idea de un cop d'Estat, està are disposat á emplear la forsa pera liurarnos dels perills que 'ns amenaçan. Lo gefe d'Estat y sos ministres desitjan avants que tot evitarne á França la vergonya y la desgracia de ser governada pèl partit radical.

«No s'estranyin donchs, si lo mateix que vint anys endarrera, l'exèrcit nos desembrassa en bréu dels radicals.»

Y ¡viva'l partit coservador! Y ¡viva la legalitat!

Definitivament los ciutadans que plens de respecte y segurs de l'apoyo que tenen en l' opinió pública, van á las urnas á fer triunfar sus ideas, son uns demagogos de la pitjor especie. Los conservadors, no: ells son los homes sensats: ells sense more escàndol saben ferir per l' espatlla, quan convé.

Lo cabecilla Lozano en lloc de sufrir garrot, serà passat per las armas.

Vaja; aixís al menos, ja es un consòl.

Lo dia 28 de Novembre, quan los alfonsins mes respectables Madrid se llevavan plens d' alegria pensant que 'l noy de las escròfulas cumplia aquell dia 18 anys, se trobaren ab que 'l carté 'ls havia dut un plech.

Era hermos, perfumat, contenia 'l franqueig corresponent, y estaba escrit l' adrés ab una magnífica lletra inglesa.

—Alguna bona notícia, exclamaren mes de quatre d'ells: no res, cosas del dia d' avuy, diqueren rompent lo sobre ab lo somris als llabis.

—Qué contenia?

Aquet terrible *Manel Thecel Phares*, semblant al del banquet de Baltazar, que apareix tot sovint per las cantonadas de Madrid: aquell lema que fou lo primer crit de la Revolució de Setembre: l' inolvidable.

«Cayó para siempre la raza espúrea de los Borbones.»

—Mistuis, senyor, mistuis.

—A veure, noy, dóm una capsà.

—Tinga.

—Jesús! ¡quina cosa mes xica!

—Oh! son de las d'are.... son de las de guerra.

—Ay! Ja tenen rahó los que dihuen que aqui á Espanya la política tot ho empetiteix.

La policia de Bayona ha detingut dos wagons carregats de *morrals* pera 'ls carlistas.

Y luego dirán que se 'ls injuria si se 'ls tracta d' animals.

Morrals cantan!

Los inglesos y 'ls austriàchs se dedican á fer exploracions al objecte de descubrir lo Polo.

Si no hi han pensat encare, los recomaném als valents voluntaris de Morella que la passada setmana van descobrirlo en una masia situada per aquells voltants.

Y que la presa del cabecilla Polo, ha sigut de un efecte glacial pera 'ls carcundas.

#### CANTARELLAS.

Diuhen qu' els pochs asseada y es perque 't tenen enveja, vés com diantra pots ser bruta quan te dius Maria-neta?

Te'n canto desde 'l terrat y al cantar no crido gayre: si vols saberne 'l motiu, puja aquí y veurás ton pare.

L' amor es un vel de llana (gènero bò per l' hivern) que tapa 'ls ulls, las orellas y arriba fins al clatell.

BREU.

Que demanant se vá á Roma  
es molt cert, deya l' Isern;  
mes jo demanante nena  
hi anat á para á l' infern.

Diuhen que ab do-mi en Badó  
hi canta qualsevol tema;  
pro á mi 'm sembla que ab mi-dó  
milló hi canta un plat de crema.  
A. F. O.

M' has dit, Emilia unas cosas  
que no las diu un pillet:  
tú pots bén dir qu' ets modista,  
pero de modos no 'n tens.  
P. K.



Un nen petit se troba en lo balcó junt ab lo seu pare, y l'hi diu.

—Papá: molts cops quan vaig á passeig, sento que diuhem: —Mira quin pollo.... mira quina polla.... miro y no veig pas cap gall ni gallina. ¡Qu' és un pollo papá?

—No has vist may un senyoret bén vestit, bén planxat, elegant, ab un bastonet, ab lentes.... aixó es un pollo... Té, mira, aquell qu'are surt de la cantonada (no 'l veus?)

—Ay caráml! Aquell cada dia ve á veure á la mamá quan vosté es fora.

—Mosca!

Passava per la Rambla de las flors un pagés qu'és coneixia qu' era casat de nou, de costat á una minyona de la sèva mena. Se veya que havian vingut á passar aqui la lluna de mel.

—Mira quantas tendas, Sileta: qué bacallá! que barrils d' anengadas! quinas pences de cansalada...

La Sileta plorava.

—Ay ay! que tens are?

—No res....

—Digas, dona que tens?

—Ay Isidro! Al veure tanta cansalada, anyero 'ls tocinos de la cort de casa.



Una dama de talent  
que garla sens tó ni só,  
volgué en certa reunió  
parlar del temperament.  
Y ab veu alta y ab frescura  
exclamá sens vacilar:  
—Jo si que pèl regular  
tinch bona temperatura.

F. DE B.

—Ab qui enrahonas Mercè,  
preguntá un dia en Bernat  
á una minyona.—Ay carat  
are enrahono ab vosté.

B. V.

Fent brometa Mossen Pich  
vá dir á un carca:—No notas  
qu' es un bell burro l' Anrich?  
—Se 'l mirá y digué: Jo 't flich,  
hi he caygut de quatre potas.

A. F. O.

## SOLUCIÓ

que correspon á lo insertat en l'  
últim número.

1.ª PREGUNTA 1.ª.—Per endavinarho, 's necesita no saberho  
avants.

2.ª Id. 2.—La B.

3.ª SALT DEL CABALL:

De llenya gran provisió  
havén de fer per Novembre  
perque en entrant al Desembre  
apretará la fredó.  
Auxiliarnos com germans

la religió nos ensenya:  
y ho compliré donan llenya  
als carcundas inhumans.

4.ª GEROGLIFICH.—No 's pot ser pobre per cap diner.  
5.ª CALCUL NUMERIC.—L' un mistaire tenia 7 quartos y l'  
altre 5.

6.ª CALCUL GEOMETRIC.—Los punts indican las tres línies  
eliminadas.



### 7.ª FUGA DE VOCALS.

Molt déu agrada's lo peix  
als carlistas Catarina,  
perque á tot arreu ahont son  
si 's ne donan de tunyina!

### 8.ª FUGA DE CONSONANTS.

Roda al mon  
y torna al Born.

9.ª ANAGRAMA.—Certa.—Tercera.—Recut.—Catre.—Recta.

10. XARADA 1.ª.—Ge-ne-ro-sa.

11. XARADA 2.ª.—A-vi-la.

12. ENDAVINALLA.—Poll—Llop.

Han endavinat totes las 12 solucions los ciutadans M. de la Caterva, D. Daimau, Tranquis del Hospici, Un Pela-canys y Aquell; totes menos la 1. Un altre pelacanyas; menos las 1 y 3. Un Antidinacosmopolític; menos las 1 y 5 Pere Sistellé; menos las 1 y 6. Aragones Català; menos las 5 y 8. Dos escabellats; menos las 1, 8 y 10. D. Mià Net y Un Ingles; menos las 1, 3, 8 y 10. Fill del Bisbe; menos las 1, 3, 4, 6 y 7. Ralip y menos las 1, 3, 5, 8 y 10. March Bell; han endavinat las 4, 5, 7, 8, 11 y 12. Dos Baliga-balagás tarrasenches: las 2, 4, 6, 7, 9 y 12. Un mallorquí; las 4, 7, 9, 10, 11 y 12. Ismael; las 2, 4, 5, 7 y 11. Un fisich; las 4, 5, 7, 9 y 11. C. Marcof y C.ª; las 6, 7, 10, 11 y 12. Artagnan; las 3, 4, 5, 6 y 9. Dos Amichs; las 4, 5, 7 y 8. Promés de la Cosua; las 4, 6, 7 y 8. Matéu Plis; las 4, 5 y 7. Un Pintaire y Papeloya; las 2, 6 y 7. F. R. y L. y Adriana Angot; las 4, 6 y 7. Sabaté fart; las 4, 6 y 12. Un balagueri; las 2, 5, 6 y 7. Ferro M.; las 4 y 7. Cupido; Arturo del Mas y Egum de Igualada; las 6 y 7. L. F. y R.; la 7 no más. Ingles Cataià y La Manascala; no mes la 6. Lo Pobre y no mes que la 5. Barillas.

### CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Han remés xaradas ó endavinallas dignes de insertarse 'ls ciutadans Ralip, Pere Botero, Manxayre, Un pelacanyas, Tranquis del Hospici y Taravilla.

N' han remés d' arreglables Lluch Peixinas, Pere Sistellé, Dos escabellats, G. Marcof y C.ª y Dos Amichs.

Las demés que s' han remés y 'ls noms dels autors de las quals no quedan mencionats, no poden insertarse per fluixas, fàcils d' endevinar, mal combinades, mal versificades ó per altres defectes per l' istil.

Ciutadans Id. etc. y C.ª Aprofitaré un epígrama y una cantarella.—F. C. G. La poesía te poca novedat, y en aquests temps es perillosa.—Un ingles. Guardaré un geroglific: la forma que té no 'ns permet insertarlo per are.—Home de las forsas. Lo seu segon hi anirà.—Dos ximples. Insertarem l' altre quanto.—Barret vell. Y la séva fuga de vocals, també.—Enrich Xarau. Ja hem fet tot lo que podiam.—Lau tibi Crospis. Arreglaré un epígrama. Lo demés no fila.—Nyela. Aprofitaré la fuga de consonants.—Llambrochs. Y 'l primer geroglific de vosté.—Gestus. No tenia necessitat de enviarao

### SALT DEL CABALL Y ENDAVINALLA.

bè'm	nen,	nen	escrip	co	ma	pots	bé
las	tors	tam	tei	treu	bi ha	sa,	una
y	te	te	cap	l'e	xa	tam	aixis
que'm	no	á	rem	ti	que	so	tan
com	st	ras	lla	tros	yas	mar	cas:
yas;	d'a	S'en	no'n	del	de	mou	y
re	gua,	ta	si	tre	y	ro	te'l
ques	mes	fias,	ay	les	Me	mitj	las
					1		

PERE SISTELLÉ.

### GEROGLIFICH.

CACO      no      X      3      CACO

AQUELL.

(La solució en lo proxim número.)

un' altra poesia per comprender que la sèva té grans defectes. comparí la versificació desapasionadament y estaré ab nosaltres: respecte á la determinació que ha pres, vosté es dueyo de fer lo que vulga; l' únic que l'hi diré que es molt injusta.—Comich d' Horta. Hi anirà "l anagrama: lo càcul geometric no 'u permeten las condicions de la tipografia.

—Ciutadans Simó Lentera, Dr. Pruna, F. D. C. Un Empresor, Sabaté fart, Vaig de cònic, J. D. Bordeta, Enamorat de la R. Ximpiets del carrer del Bisbe, Cupido, M. de la Caterva, March Bell, Ismael, Un pintaire, Cupido, F. D. A., La Manescal, Un Xino, Manxaire, Un pella canyas, Capità Marcof y C.ª y Dos Amichs. Lo que 'ns envian aquesta setmana no fa per nosaltres. Cusi de l' Angelona. No vaja depressa que ja 'ns ne recordém.—Llicenciat del 69. Hi anirà logogràfic i cantarrellas. La poesia fluxea.—Pella canyas n.º 1. Insertarem los càlculs y guardarem los geroglífics per ocasió oportuna.—Aquell. Hi anirà la fuga y las preguntes.—Aragonès català. Y 'l seu salt del caball, també.—Dos baliga-balagás tarrasenches. Aprofitarem la combinació del logogràfic.—Adriana Angot. Hem fet ja lo que 'ns hem pogut. Enviara.—Barillas.—Si vol que l'hi diguem la veritat, no entenem lo seu càcul. Presenti 'l modo com se i escau.—Un Balagueri. No podem aprofitar mes que 'l càcul.—Ratip. Y 'l seu problema: lo demés es vell.—Tranquis del Hospici. Insertarem anagrama y fuga de consonants.—Taravilla. L' hi donem mil gràcies.—Lluch Peixina. Publicarem una cantarella y res mes.—Dos escabellats. La poesia es molt desahuyada y poch espontànea. Lo logogràfic bé.

### PREGUNTAS.

1.ª ¿Quina cosa hi ha en la naturalesa que al morir fa neixer á sa mare?

LATETA.

2.ª ¿En què se sembla una casa á una saca?

FILL DEL BISBE.

### FUGA DE VOCALS.

.n.b.rr. . . .n.p.ntr.  
v.n.t.n.rn. r.l.c..ns;  
.ls n.. m.s.s d. t.n.rl.s  
n.sq.. 'n C.r.l.s d. B.r.b.n.

P. K.

### FUGA DE CONSONANTS.

.a.a. à .a .a.a .a.a.  
a. .a.a. ' .a.a.a. .a.  
a. .a. .a.a. . . .a. .a.a.  
.a.a. a .a.a à .a.a.

F. C. y G.

### ANAGRAMA.

Ab sis lletras solament  
vuit solucions buscarás,  
que facilment trobarás  
trencant el cap un moment.

D' aritmètica es regl' una:  
dos van los carlins que ab fe  
lluytan; y tres solen sé  
los que hi van per fer fortuna.

Mes la quarta 's seguirà  
encar que al Mont quinta sigan  
perque nostres fills no digan  
que 'l sis triunfar deixem.

Com las rondas del seté  
eixas vuit van desolant,  
en nom de Déu predicant  
y matant à qui á ma 'ls vè.

TRENTA-GAMAS.

## XARADA

I.

Primera-dos s' apellida  
una que 's diu quarta-quinta,  
es belluguet, aixerida  
y per cinch-cinch sola 's pinta.

Prima-dosotercera dona  
al que per ella amor sent;  
lo meu tot busca al moment  
lector, entre 'ls noms de dona.

TRANQUILS DEL HOSPICI.

II.

Sent dos-quart sola una tot  
que n' era de bona hu-quart,  
quant sent dirli Déu te guarat  
s' acosta un hu-dos de un bot.

Ella que ja hu invertit  
sa intenció, un llarg hu dona  
y ab ulls de tres-dos mira  
deixantlo plé de despit.

Dos AMICHs.

### ENDAVINALLA.

Es animal ab la a,  
ab la e ho fa 'l duelista,  
ab la i es una modista  
y ab la o ab la boca 's fa.

Veurás que com mes caminas,  
mes llarga fas ab la u:  
vaja, lector, de segú  
que si hi pensas ho endavinas.

ALT Y PRIM.

(Las solucions en lo proxim número.)

IMP. V. Y F. GASPAR, ATAULFO, 14.

1. Lopez editor.—Rambla del Mitj 20.